

Τα δύο βαπτίσματα

/ [Ορθόδοξες Προβολές](#)

ΕΟΡΤΗ μεγάλη σήμερα, αγαπητοί μου, για όλους τους ορθοδόξους λαούς. Ιδιαίτέρως την εορτάζει ή Ελλάς, χώρα ναυτική. Οι ναυτικοί μας, όπου και να πλέουν, είτε στον Ατλαντικό είτε στον Ειρηνικό ωκεανό, την τιμούν χαρμοσύνως• σήμερα αγιάζονται τα νερά και οί θάλασσες με τον τίμιο σταυρό.

Ἡ εορτή των Φώτων εἶναι το τέλος μιας εκκλησιαστικῆς περιόδου πού ονομάζεται Δωδεκαήμερο. Τελειώνει σήμερα το Δωδεκαήμερο, πού ἄρχισε με τη γέννηση του Χριστοῦ. Να μιλήσουμε για την εορτή των Φώτων; Μικρά ἢ διάνοια μας, ασθενής ἢ γλώσσα μας, και το μυστήριο πού αποκαλύπτεται σήμερα με τη βάπτισή του Κυρίου ἀπέραντο ὅπως ὁ ὠκεανός. Μάλλον πρέπει να σιωπήσουμε. Ἀλλά για να μη μείνῃ ὁ ἀμβωνας ἀφωνος τέτοια μέρα, τολμῶ, επικαλούμενος τη χάρι του ἁγίου Πνεύματος, κάτι να πω.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός παρουσιάστηκε στη γῆ ως ἄνθρωπος υπό τις πλέον ταπεινές συνθήκες• ἦλθε ως νήπιο, γεννήθηκε ἀπό πάμπτωχη κόρη σε μια κωμόπολη της Ἰουδαίας μέσα σ' ἓνα σπήλαιο. Ποιος, βλέποντας το βρέφος ἐκεῖνο, ἦταν δυνατόν να φανταστή, ὅτι κάτω ἀπὸ αὐτό το σχῆμα κρυβόταν ἡ Θεότης; Μετά ἀπὸ οκτὼ ἡμέρες δέχθηκε την περιτομή και ἔλαβε το ὄνομα Ἰησοῦς Χριστός, «το υπέρ πάν ὄνομα» (Φιλ. 2,9).

Δώδεκα ἐτῶν τον βλέπουμε πάλι στο ναό του Σολομώντος, ὅπου κατέπληξε τους σοφούς πρεσβυτέρους με τις ἐρωτήσεις και ἀπαντήσεις του. Μετά, για το διάστημα ἀπὸ δώδεκα ἐτῶν ἕως τριάντα, ὀρισμένοι λένε πολλά φανταστικά, ἀσχετα με το Ευαγγέλιο. Ἀλλ' ἓνα εἶναι το βέβαιο• ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἔζησε ἀφανής. Ἀφάνεια. Ωραία εἶναι ἡ ἀφάνεια! Που ἦταν; Ἐμενε και ἐργαζόταν στη Ναζαρέτ ως ξυλουργός. Κρατοῦσε σκεπάρνια, πριόνια, σφυριά και καρφιά. Εἶναι ὁ πρῶτος ἐργάτης! Τίμησε την ἐργασία ἐκεῖ στο- ἐργαστήριο του νομιζομένου πατρός του. Ἐτσι ἔμεινε ἀγνώστος. Ποιος φανταζόταν, ὅτι αὐτός ὁ ξυλουργός εἶναι ὁ προφητευμένος ἀπὸ αἰώνων «υἱός ἀνθρώπου» (Δαν. 7,13);

Ἀλλ' ἦρθε ἡ ὥρα να ἐμφανιστεῖ. Και τότε παρουσιάστηκε ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. Κήρυττε μετάνοια και εἶλκυε κόσμο πολύ. Ὅλοι ἐσπευδαν στα ρεῖθρα του Ἰορδανοῦ, μετανοοῦσαν και ἐβαπτίζοντο. Μέσα στο πλήθος ἦρθε και ὁ Χριστός. Ἦταν ἀπέριττος, χωρίς κάποιο ἐξωτερικό διακριτικό• δέ φορούσε διάδημα. Ὁ Ἰωάννης ὁμως διέκρινε, ὅτι κάτω ἀπὸ το φτωχικό του παρουσιαστικό υπήρχε ἡ Θεότης. Τον ἀντελήφθη, γι' αὐτό ἀκριβῶς ἦταν ἐκεῖ. Ὁ Χριστός του λέει• —Βάπτισε με. Ὁ Ἰωάννης• —Δεν εἶμαι ἄξιος• ἐγὼ ἔχω ἀνάγκη να βαπτισθῶ ἀπὸ σένα. Ὁ Χριστός ἐπιμένει καί στο τέλος ὁ Ἰωάννης πειθαρχεῖ. Κι ὅταν τον βάπτισε, τότε ἀνοιξαν οὐρανοί, εἶδε το Πνεῦμα το ἅγιο σαν περιστερά λευκή να κατεβαίνει ἐπάνω στην κεφαλή του Χριστοῦ μας, και ἀκούστηκε ἡ φωνή του οὐρανίου Πατρός να μαρτυρεῖ γι' αὐτόν. Ἐτσι ἀπεκαλύφθη το μέγα μυστήριο.

Ένας ἀσεβέστατος «λογοτέχνης» τόλμησε να διακωμῶδησῃ το μυστήριο αὐτό. Μα τί θα πῇ «λογοτέχνης»; Ἄν σου βρῖσει τον πατέρα, θα το δεχτῆς ἐπειδή εἶναι λογοτέχνης; Ὁ ἓνας βρίζει χυδαίως κι ὁ ἄλλος βρίζει λογοτεχνικῶς• τί σημασία

έχει; είτε σε χυδαία γλώσσα είτε σε λογοτεχνική, ύβρις είναι. Το ύβρισαν λοιπόν οι άπιστοι το μυστήριο• τους φαίνεται σκάνδαλο. Εμείς το βλέπουμε διαφορετικά.

Υπάρχει μία λέξη του ευαγγελίου πολύ χαρακτηριστική. Τί λέγει. Στόν Ιορδάνη έμπαιναν γυμνοί στο νερό και, όπως ήταν, έξωμολογούντο τις αμαρτίες τους. Και άλλοι μεν έμεναν περισσότερο, άλλοι λιγώτερο, αναλόγως των αμαρτημάτων πού είχαν να πουν. Όλοι πάντως έμεναν ένα διάστημα βυθισμένοι. Ένας μόνο δεν έμεινε καθόλου• ό Χριστός. Το λέει το ευαγγέλιο• «Και βαπτισθείς ό Ιησούς ανέβει ευθύς από του ύδατος» (Ματθ. 3,16).

Είδες μια λέξι τί σημασία έχει; «Ευθύς», λέει. Μόλις μπήκε, βγήκε. Γιατί; Διότι δεν είχε τίνα πή, δεν είχε αμαρτήματα! Το «ευθύς» είναι μαρτυρία της αγίας Γραφής, οτι ό Κύριος ήταν λευκός όχι μόνο από το προπατορικό αμάρτημα, αλλά και από προσωπικά αμαρτήματα. Ήταν ό μόνος πού απηύθυνε εκείνο το αναπάντητο ερώτημα• «Τίς εξ υμών ελέγχει με περί αμαρτίας;» (Ίωάν. 8, 46).

Άλλ' αφού είναι αναμάρτητος, τότε γιατί βαπτίσθηκε; Ή βάπτισις του Χρίστου έχει πολλούς λόγους. Έβαπτίσθη, για ν' άκουσθή ή μαρτυρία του Πατρός, να φανή ή συμφωνία του αγίου Πνεύματος, και να βεβαιωθεί έτσι ή θεότης του Υίου. Έβαπτίσθη, για να φανερωθή το μέγα μυστήριο της αγίας Τριάδος. Έβαπτίσθη, για να αγιάσει τα ύδατα. Έβαπτίσθη ακόμα, για να είναι το βάπτισμα του υπόδειγμα σ' εμάς• αν βαπτίσθηκε εκείνος πού δεν είχε ανάγκη βαπτίσεως, πολύ περισσότερο έχουμε εμείς ανάγκη να βαπτισθούμε.

Στο βάπτισμα γίνεται μυστήριο. Ποιος όμως το νιώθει; Γελούν τώρα οι καλεσμένοι θεομπαίχτες καταντήσαμε... Άλλα και στο βαπτιζόμενο, λόγω τής ηλικίας, δεν υπάρχει συνείδησις του μυστηρίου. Το μυστήριο θέλει πίστη' «... ομολογώ εν βάπτισμα εις άφεσιν αμαρτιών» (Σύμβ. πίστ.). Αν πιστεύαμε, αν είχαμε μάτια αγγέλων, θα βλέπαμε ότι ή ψυχή εκείνου πού βαπτίζεται, προτού να μπη στην κολυμβήθρα είναι μαύρη σαν τα φτερά του κόρακα• άλλ' όταν βγαίνει από την κολυμβήθρα, μετά την τρίτη κατάδυση «εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του αγίου Πνεύματος» —αύτη είναι ή πίστις μας—, βγαίνει πιο λευκή κι άπ' το χιόνι πού καλύπτει τώρα τα βουνά της πατρίδος μας. Για αυτό βλέπεις, το παιδί πού βαπτίζεται είναι υποχρεωτικό να το ντύνουν στα λευκά, σύμβολο ότι καθαρίστηκε. Σά' να λή• Πλύνε με, Κύριε, «και υπέρ χιόνα λευκανθήσομαι» (Ψαλμ. 50,9).

Γεννάται όμως το ερώτημα" μετά το βάπτισμα τί γίνεται; Όλοι λερώνουμε το χιτώνα του βαπτίσματος, δεν τον κρατούμε καθαρό και αμόλυντο, όπως λέει σήμερα ή Εκκλησία «Όσοι εις Χριστόν έβαπτίσθητε, Χριστόν ένεδύσασθε» (Γαλ. 3,27). Και το ερώτημα, πού συνεκλόνησε αιώνα ολόκληρο την Εκκλησία είναι• Τα

αμαρτήματα προ του βαπτίσματος, είτε κληρονομικά είτε προσωπικά, συγχωρούνται τα αμαρτήματα μετά το βάπτισμα συγχωρούνται; Διχάστηκαν στην πρώτη Εκκλησία. Άλλοι είπαν, ότι δεν συγχωρούνται.

Άλλα ή Εκκλησία είπε ότι, κατά το πνεύμα του Ευαγγελίου, συγχωρούνται. Πώς συγχωρούνται; Έχει ή Εκκλησία ένα άλλο μυστήριο, πού είναι ένα δεύτερο βάπτισμα. Βαπτισθήκαμε στην κολυμβήθρα, πρέπει να βαπτισθούμε και σ' αυτό. Όπως αυτός πού δέ' βαπτίζεται δέ' θεωρείται Χριστιανός, έτσι και αυτός πού αμάρτησε δέ' συγχωρείται αν δεν πέραση από αυτό. Ποιο είναι το δεύτερο βάπτισμα; Είναι ή μετάνοια και εξομολόγησης. Πολλά άχρηστα δάκρυα χύνουν οί άνθρωποι• ένα δάκρυ έχει αξία• δώστε μου ένα τέτοιο δάκρυ! είναι το δάκρυ για τις αμαρτίες, το δάκρυ της μετανοίας. Αυτό γίνεται Ιορδάνης ποταμός, δεύτερο βάπτισμα. Πού τελείται; “Όταν πας στον πνευματικό πατέρα και ομολογήσεις είλικρινώς τα αμαρτήματα σου, εκείνα πού δεν ξέρει ούτε ή γυναίκα σου ούτε ό είσαγγελεύς ούτε ό κόσμος (πού μπορεί να σε θεωρεί καλό και έντιμο άνθρωπο, αλλά ή συνείδησι βοά μέσα σου...).

Σπεύσε λοιπόν σ' αυτό το δεύτερο βάπτισμα το συνιστώ έπ' ευκαιρία σήμερα. Οί περισσότεροι δυστυχώς είναι ακόμη άνεξομολόγητοι. Το τονίζω• ή εξομολόγησης είναι ή κάθαρσις του αγίου Πνεύματος. Το είπαν και μεγάλοι ψυχολόγοι ή εξομολόγησις σε έμπειρο πνευματικό πατέρα απαλλάσσει τον άνθρωπο από το άγχος. Λίγοι δοκίμασαν την έξομολόγησι. Μεταξύ αυτών είναι και ένας Έρωσος συγγραφέυς, προφήτης του Έρωσικού λαού, ό Ντοστογιέφσκυ. Ήταν κατάδικος επί τσάρου μέσα στις φυλακές της Σιβηρίας, και εκεί γνώρισε τον Κύριο. Εκεί διάβασε και θαύμασε το Ευαγγέλιο, πίστεψε στο Χριστό. Βρήκε λοιπόν ένα πνευματικό πατέρα και εξομολογήθηκε όλα τα αμαρτήματα πού έκανε ως άνθρωπος. Τότε είπε• «Όταν εξομολογήθηκα, παράδεισος φύτρωσε στην ψυχή μου».

Αγαπητοί μου, χωρίς εξομολόγηση παράδεισο δέ θα δούμε. Γι' αυτό μικροί και μεγάλοι, όλοι στην έξομολόγησι. Ας πέσει από το μάτι μας ένα δάκρυ ενώπιον του πνευματικού. Και το δάκρυ αυτό θα γίνει Ιορδάνης. Και ή αγία Τριάς θα κάνη ν' ανοίξουν και για μας οί ουρανοί των ουρανών. Και τότε θα αισθανθούμε, ότι μέσα στην καρδιά μας ήλθε αυτή ή αγία Τριάς, Πατήρ Υιός και άγιον Πνεύμα• ω ή δόξα εις τους αιώνας των αιώνων αμήν.

Επίσκοπος Αυγουστίνος

Απομαγνητοφωνημένη ομιλία, ή οποία έγινε στον ί. ναό Αγίου Παντελεήμονος Φλωρίνης την 6-1-1990 με άλλο τίτλο. Καταγραφή και σύντμησης 6-1-2005